



НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

вул. Прорізна, 15, м. Київ, 01601, тел. (044) 254-06-00, тел./факс: (044) 279-05-29
E-mail: zagal@nads.gov.ua, сайт: www.nads.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37819430

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

Міністерство економіки України

На виконання пункту 8 резолюції Прем'єр-міністра України від 12 жовтня 2021 року № 47166/0/1-21 Національне агентство України з питань державної служби в межах компетенції опрацювало питання стосовно алгоритму дій роботодавця відносно осіб, які не дотримуються вимог щодо обов'язкової вакцинації проти COVID-19.

Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Частиною другою статті 12 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» *працівники окремих професій, виробництв та організацій, діяльність яких може призвести до зараження цих працівників та (або) поширення ними інфекційних хвороб, підлягають обов'язковим профілактичним щепленням* також проти інших відповідних інфекційних хвороб. У разі відмови або ухилення від обов'язкових профілактичних щеплень у порядку, встановленому законом, *ці працівники відсторонюються від виконання зазначених видів робіт*. Перелік професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним щепленням проти інших відповідних інфекційних хвороб, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 04 жовтня 2021 року № 2153, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 07 жовтня 2021 року за №1306/36928, затверджено перелік організацій, представники яких підлягають обов'язковій вакцинації проти COVID-19. До цього переліку включено, зокрема працівників центральних органів виконавчої влади та їх територіальних органів, місцевих державних адміністрацій та їх структурних підрозділів, переважна більшість яких є державними службовцями.

Згідно зі статтею 5 Закону України «Про державну службу» відносини, що виникають у зв'язку із проходженням державної служби регулюється цим Законом. У той же час дія норм законодавства про працю поширюється на державних службовців у частині відносин, не врегульованих цим Законом.

Процедура відсторонення державного службовця від виконання посадових обов'язків врегульована статтею 72 зазначеного Закону. Таке відсторонення відбувається за рішенням керівника державної служби одночасно з прийняттям рішення про порушення дисциплінарного провадження або під час його здійснення у разі:



УВ
НАДС
№7441/07.2-21 від 13.10.2021
КЕП: Алошніна Н. О. 13.10.2021 22:00
58E2D9E7F900307B0400000086E529003D868500

наявності обставин, що дають підстави вважати, що такий державний службовець може знищити чи підробити речі і документи, які мають суттєве значення для дисциплінарного провадження;

впливу на працівників державного органу та інших осіб, зокрема, здійснення протиправного тиску на підлеглих, погрози звільненням з роботи;

перешкоджання в інший спосіб об'єктивному вивченню обставин вчинення дисциплінарного проступку.

З урахуванням викладеного, положення Закону України «Про державну службу» не можуть бути застосовані у якості санкції до державних службовців, які не пройшли вакцинацію проти COVID-19. У зв'язку з цим слід застосовувати положення законодавства про працю.

Відповідно до частини другої статті 32 Кодексу законів про працю України (далі – КЗпП) *не вважається переведенням на іншу роботу і не потребує згоди працівника переміщення його на тому ж підприємстві, в установі, організації на інше робоче місце, в інший структурний підрозділ у тій же місцевості, доручення роботи на іншому механізмі або агрегаті у межах спеціальності, кваліфікації чи посади, обумовленої трудовим договором.*

Згідно з статтею 34 КЗпП простій – *це зупинення роботи, викликане відсутністю організаційних або технічних умов, необхідних для виконання роботи, невідвратною силою або іншими обставинами.*

У разі простою працівники можуть бути переведені за їх згодою з урахуванням спеціальності і кваліфікації на іншу роботу на тому ж підприємстві, в установі, організації на весь час простою або на інше підприємство, в установу, організацію, але в тій самій місцевості на строк до одного місяця.

У ситуації, що розглядається, на думку НАДС, зупинення роботи обумовлено складною епідемічною ситуацією та запровадженням на території України карантину. Іншою обставиною, що унеможлиблює виконання певної роботи є включення центральних органів виконавчої влади та їх територіальних органів, місцевих державних адміністрацій та їх структурних підрозділів та відповідних закладів освіти до тих організацій, робота в яких може призвести до зараження цих працівників та (або) поширення ними інфекційних хвороб.

З аналізу положень частини другої статті 12 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» вбачається, що у разі відмови або ухилення від обов'язкових профілактичних щеплень працівника необхідно відсторонити від видів робіт, які можуть призвести до зараження цих працівників та (або) поширення ними інфекційних хвороб. Тобто зазначене не виключає можливості доручення державному службовцю виконання тих завдань, які виключають ризик зараження або поширення ними інфекційних хвороб (не пов'язані з безпосереднім прийомом або видачею документів відвідувачам, проведенням особистого прийому громадян, виконанням іншої роботи пов'язаною з необхідністю контактування з широким колом відвідувачів). Також Типовими правилами внутрішнього службового розпорядку, затвердженими наказом НАДС від 03 березня 2016 року № 50, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 25 березня 2016 року за № 457/28587, передбачено можливість, умови та механізм виконання завдань за посадою державної служби за межами адміністративної будівлі державного органу, що унеможлиблює зараження таких державних службовців та (або) поширення ними інфекційних хвороб на своєму робочому місці.

З урахуванням викладеного, а також відповідно до пункту 3 Резолюції 2361 (2021) від 21 січня 2021 року Парламентської асамблеї Ради Європи, Дорожньої карти з впровадження вакцини від гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, і проведення масової вакцинації у відповідь на пандемію COVID-19 в Україні у 2021 – 2022 роках, затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24 грудня 2020 року № 3018, враховуючи існуючі положення нормативно-правових актів, що регулюють трудові відносини, зокрема під час дії карантину, та практику їх застосування пропонуємо визначити наступний алгоритм дій роботодавця відносно осіб, які не пройшли вакцинацію проти COVID-19:

1) у державних органах зазначених у Переліку професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним щепленням визначити види робіт, виконання яких може призвести до зараження працівників таких органів та (або) поширення ними COVID-19;

2) у разі якщо працівники, які виконують зазначені види робіт, не пройшли вакцинацію проти COVID-19 роботодавцю необхідно відсторонити їх від виконання таких робіт, шляхом доручення таким працівникам виконання іншої роботи (завдань) в межах їх посадових обов'язків, спеціальності, кваліфікації чи посади відповідно до частини другої статті 32 КЗпП або їх переведення на інші посади (за їх згодою) з урахуванням спеціальності і кваліфікації відповідно до частини другої статті 34 КЗпП;

3) розглянути можливість виконання працівниками завдань за посадою державної служби за межами адміністративної будівлі державного органу відповідно до законодавства про державну службу або запровадження дистанційної роботи відповідно до положень законодавства про працю, надання таким працівникам оплачуваних відпусток або відпусток без збереження заробітної плати;

4) у разі неможливості реалізації другого та третього кроків – прийняти рішення про простій та відсторонити таких працівників від роботи, виконання якої може призвести до їх зараження та (або) поширення ними інфекційних хвороб відповідно до статті 46 КЗпП та частини другої статті 12 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб».

У зв'язку із визначенням у наказі Міністерства охорони здоров'я України від 04 жовтня 2021 року № 2153 центральних органів виконавчої влади та їх територіальних органів, місцевих державних адміністрацій та їх структурних підрозділів, відповідних закладів освіти тими організаціями, робота в яких може призвести до зараження цих працівників та (або) поширення ними інфекційних хвороб, пропонуємо якнайшвидше законодавчо закріпити додаткові права, обов'язки та гарантії захисту у разі зараження їх працівників інфекційними хворобами, як це, зокрема, передбачено статтею 23 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб».

Голова НАДС

Наталія АЛЮШИНА